

UZASADNIENIE

26 czerwca 2015 roku Ł. W. wniosła pozew przeciwko (...) z siedzibą w W. domagając się zasądzenia od pozwanego na swoją rzecz 15'000,00 zł zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi od 1 marca 2014 roku do dnia zapłaty, 2'500,00 zł tytułem zwrotu kosztów opieki za pięć miesięcy, z ustawowymi odsetkami od 1 marca 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. Powódka wywiodła swoje roszczenia ze zdarzenia, do którego doszło 27 marca 2013 roku w budynku Szkoły Podstawowej nr (...) w Ł..

Pozwany nie uznał powództwa wnosząc o jego oddalenie i zasądzenie kosztów procesu od powódki. Ubezpieczyciel przyznał, że zawarł z właścicielem Szkoły umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, jednakże wskazał na brak dowodów, aby zdarzenie powodujące szkodę powódki miało taki przebieg, jaki opisała Ł. W., podniósł też brak wykazania winy po stronie podmiotu ubezpieczonego i zakwestionował wysokość roszczeń.

Pismem z 27 lipca 2017 roku powódka rozszerzyła powództwo domagając się ostatecznie 40'000,00 zł zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi od 1 marca 2014 roku do dnia zapłaty, 6'270,00 zł tytułem zwrotu kosztów opieki z odsetkami ustawowymi od kwoty 5'400,00 zł od 1 marca 2014 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 870,00 zł od 20 września 2016 roku do dnia zapłaty, 31'438,00 zł tytułem skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby za okres od 1 września 2013 roku do 31 lipca 2017 roku z odsetkami ustawowymi od 20 września 2016 roku do dnia zapłaty oraz miesięcznej renty na zwiększone potrzeby w wysokości po 716,00 zł, płatnej od sierpnia 2017 roku i na przyszłość, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku uchybienia płatności.

Pozwany nie uznał powództwa także w rozszerzonym zakresie.

Stan faktyczny:

27 marca 2013 roku Ł. W. pojechała do Szkoły Podstawowej nr (...) w Ł., aby odebrać uczęszczającą tam wnuczkę, która tego dnia zachorowała. Wiedząc, że dziecko źle się czuje powódka pośpiesznie weszła na teren szkoły, kierując się do wejścia, przed którym był wiatrołap. W tym okresie na terenie placówki kończone były prace remontowe. 25 marca 2013 roku nastąpił odbiór robót.

/ protokół odbioru robót – k 66, umowa – k 66-70, zeznania powódki – k 120 w zw. z k 228 /

W pomieszczeniu wiatrołapu polegały one na położeniu nowej posadzki. W tym pomieszczeniu znajdowało się zagłębienie przeznaczone na wycieraczkę. Wcześniej wycieraczkę stanowiła metalowa kratka, która w 2012 roku została zastąpiona wycieraczką gumową umieszczoną w zagłębieniu i dopasowaną do jego obrysu. Jedną z prac zleconych wykonawcy było dostarczenie i zamontowanie na podłodze wiatrołapu nowej wycieraczki gumowej. Różnica poziomów między płaszczyzną wycieraczki i podłogą wiatrołapu wynosiła około 2 mm. Wycieraczka ta nie przemieszczała się w zagłębieniu. W dniu zdarzenia krawędzie zagłębienia nie były jeszcze obramowane żadną listwą.

/ umowa – k 66-70, zeznania świadka M. K. – k 121-122 /

Gdy powódka przysłała do szkoły przed wejściem stało około dziesięciu osób, niektóre z nich na podeście prowadzącym do wiatrołapu. Ich obecność nie utrudniała Ł. W. możliwości obserwacji podłoża po którym się przemieszczała i powódka widziała wycieraczkę umieszczoną w wiatrołapie.

/ zeznania powódki – k 228 /

Gdy powódka patrzyła na wycieraczkę odniosła wrażenie, że jej powierzchnia jest równa. W pewnym momencie, po wejściu na wycieraczkę Ł. W. potknęła się, straciła równowagę i upadając uderzyła głową o drzwi wejściowe.

/ zeznania powódki – k 120 w zw. z k 228 /

Przed wypadkiem w budynku Szkoły Podstawowej Nr (...) przeprowadzane były obowiązkowe przeglądy techniczne. Sygnalizowane w nich uwagi co do stanu technicznego budynku nie dotyczyły wejścia głównego; nigdy nie zwracano uwagi na to, że istniejąca w wejściu wycieraczka zamontowana jest w sposób nieprawidłowy.

/ dokumentacja przeglądu technicznego – k 71-111 /

Już po zdarzeniu wokół otworu, w którym znajduje się gumowa wycieraczka zainstalowano metalowe listwy obramowujące. Są one zamontowane na poziomej powierzchni podłogi, tuż przy krawędzi, w którą się zagłębiają i wystają nieznacznie ponad poziom podłogi. Wycieraczka gumowa pozostała ta sama.

/ zeznania świadka M. K. – k 121-122, zdjęcia – k 126 /

Zagłębienie, w którym umieszczona jest wycieraczka gumowa ma maksymalną głębokość 25 mm. Na jego dnie znajduje się obecnie wykładzina z gąbczastego materiału o grubości 5 mm, natomiast sama wycieraczka ma grubość 20 mm i jest dopasowana do otworu, w którym ją umieszczono. Listwy wykończeniowe otaczające obecnie to zagłębienie mają grubość nie przekraczającą 3 mm. Zarówno sama wycieraczka gumowa, jak i sposób jej zamontowania spełniają warunki bezpieczeństwa obowiązujące przy użytkowaniu budynków użyteczności publicznej w marcu 2013 roku. Zgodnie z obowiązującymi normami dopuszczalna jest różnica poziomów posadzki wynosząca do 5 mm, natomiast nie ma szczegółowych norm regulujących dopuszczalną różnicę poziomów między wycieraczką i podłogą, na której jest ona umieszczona, ani sposób montowania wycieraczek; obramowanie wycieraczki listwami, które zamontowano po zdarzeniu nie było wymagane. Listwy te spełniają w zasadzie funkcje dekoracyjne.

/ opinia biegłego z zakresu budownictwa lądowego K. H. – k 191-198, zeznania biegłego K. H. – k 227 odwrot – 228 /

Na skutek upadku Ł. W. doznała złamania trzonu kości ramiennej lewej z przemieszczeniem. Leczenie ortopedyczne polegało na unieruchomieniu lewej kończyny górnej w gipsie wiszącym przez okres 6 tygodni. Wobec braku cech postępującego zrostu chorą po tym czasie zoperowano zespalając odłamy łącznikami metalowymi. Po około 3 miesiącach od operacji uzyskano cechy postępującego zrostu odłamów i wdrożono leczenie rehabilitacyjne. Leczenie ortopedyczne zostało zakończone w sierpniu 2013 roku. Wynik samego leczenia należy uznać za zadowalający w sensie uzyskania zrostu odłamów w prawidłowym ustawieniu. Natomiast wskutek istoty samego złamania, powikłań zrostu i przedłużenia procesu leczenia, wynik czynnościowy jest zły. U powódki ma miejsce znaczny stopień niesprawności czynnościowa lewej kończyny górnej. Trwały uszczerbek na zdrowiu spowodowany przedmiotowym wypadkiem wynosi 15%. Cierpienia fizyczne powódki związane z przedmiotowym wypadkiem były znaczne. Spowodowane były bólem towarzyszącym złamaniu, zabiegami operacyjnym, pooperacyjnym obrzękiem przedramienia, niedogodnościami wynikającymi z unieruchomienia, uciążliwością procesu usprawniania. Jako następstwa urazu pozostały dolegliwości bólowe lewego barku z ograniczeniem ruchomości w stawie ramiennym. Objawy te powodują utrudnienie w dźwiganiu ciężarów lewą ręką, wykonywanie czynności wymagających unoszenia lewej ręki oraz szeregu czynności samoobsługowych takich, jak czynności higieniczne, ubieranie, utrzymywanie przedmiotów kontuzjowaną ręką, wykonywanie czynności manualnych np. obieranie warzyw, zmywanie naczyń. Powódka nie wymagała leczenia farmakologicznego z wyjątkiem okresowego stosowania środków przeciwwzkrzepowych, przeciwbólowych i przeciwobrzękowych. Orientacyjny koszt w oparciu o przepisywane recepty można oszacować na 120,00 zł łącznie. Powódka wymagała pomocy innych osób w czynnościach życia codziennego w wymiarze ok. 4 godzin dziennie w okresie pierwszych 4 miesięcy. Po tym czasie i nadal niezbędna pomoc to 2 godziny dziennie. Rokowanie co do możliwości poprawy stanu ortopedycznego jest negatywne. Należy więc przyjąć, że opisane ograniczenia mają charakter trwały. Po zakończeniu leczenia wdrożono rehabilitację, którą przeprowadzono w dwóch cyklach w lipcu/sierpniu i w grudniu 2013 r., bez uzyskania pełnego zakresu ruchu. W wyniku przeprowadzonej rehabilitacji uzyskano zmniejszenie przykurczu stawowego jednakże utrzymują się nadal ograniczenia w możliwości wykonywania czynności samoobsługowych. Z powodu odległego terminu na rehabilitację refundowaną przez NFZ powódka przeprowadziła cykl zabiegów fizjoterapeutycznych, których koszt wyniósł 200 zł. Utrwalone ograniczenie ruchomości w lewym barku przyspieszy rozwój samoistnych zmian zwyrodnieniowych w stawach barku. Powódka powinna codziennie wykonywać ćwiczenia czynne lewego barku celem utrzymania

uzyskanego zakresu ruchu oraz wskazana jest raz do dwóch razy w roku fizjoterapia zmniejszająca dolegliwości bólowe i przeciwdziałająca szybkiemu narastaniu zmian zwyrodnieniowych w stawach barku. Dodatkowo fizjoterapia może być przeprowadzana ambulatoryjnie w ramach refundacji NFZ lub w warunkach sanatoryjnych albo zamiennie podczas turnusu rehabilitacyjnego. W ramach 21 dniowego turnusu sanatoryjnego NFZ refunduje zabiegi podstawowe oraz część kosztów hotelowo-żywnościowych. Kuracjusz wnosi opłatę uzdrowską, średnio 3,5 zł za każdy dzień pobytu oraz pozostałą część kosztów hotelowo-żywnościowych, których wysokość zależy od standardu sanatorium oraz pory roku i wynosi w sezonie 230,00 do 795,00 zł, a poza sezonem 200,00 do 630,00 zł. Koszt 14 dniowego turnusu rehabilitacyjnego dla osób nie posiadających orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wynosi 1'600,00 do 2'000,00 zł.

/ opinia biegłego ortopedy – k 138-140, opinia biegłej z zakresu rehabilitacji – k 150-155 /

Koszt opieki zapewnianej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wynosił 9,50 zł za godzinę pracy opiekuna do czerwca 2013 roku oraz 11,00 zł za godzinę pracy opiekuna od lipca 2013 roku.

/ informacja MOPS – k 23 /

Właścicielem Szkoły Podstawowej Nr (...) w L. jest Miasto Ł.. Podmiot ten zawarł z pozwanym umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej na rok 2013 obejmującą m.in. placówki szkolne, oświatowo-wychowawcze i przedszkola.

/ potwierdzenie zawarcia umowy – karty bez numeracji w aktach likwidacji szkody /

Szkoda została zgłoszona ubezpieczycielowi 10 maja 2013 roku, natomiast 23 stycznia 2014 roku wpłynęło do pozwanego pismo pełnomocnika poszkodowanej zawierające sprecyzowane roszczenia.

/ protokół zgłoszenia szkody – k 3-7 akt likwidacji szkody, pismo – karta bez numeracji w aktach likwidacji szkody /

Pozwany odmówił wypłaty jakichkolwiek świadczeń.

/ niesporne /

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka I. M., odnośnie tego, że różnica poziomów między wycieraczką i otaczającą podłogą w dniu zdarzenia wynosiła 2 centymetry. Twierdzenie to jest sprzeczne z treścią wyjaśnień samej powódki, według której powierzchnie sprawiały wrażenie równych, jak i świadka M. K. wskazującej na różnicę poziomów rzędu 2 mm. Poza tym tak znaczna różnica poziomów nie byłaby możliwa w sytuacji, gdy otwór na wycieraczkę ma głębokość maksymalną 2,5 cm, zaś sama wycieraczka ma grubość 2 cm. Z tego samego względu Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom powódki złożonym na ostatniej rozprawie, w części opisującej różnicę poziomów między wycieraczką i podłogą wiatrołapu, która miała być przyczyną potknięcia się poszkodowanej. Twierdzenia te nie były zgodne z wyjaśnieniami Ł. W. złożonymi na pierwszej rozprawie i trudno oprzeć się wrażeniu, że zostały zainspirowane treścią zeznań I. M..

Sąd odmówił mocy dowodowej pisemnemu oświadczeniu załączonemu na karcie 130. Jest to dokument prywatny stanowiący jedynie dowód, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie o treści w nim zawartej. Ten fakt jest irrelevantny dla rozstrzygnięcia tej sprawy, natomiast treść oświadczenia nie może być dowodem na okoliczność przebiegu zdarzenia zastępującym zeznanie świadka.

Rozważania prawne:

Legitymacja bierna pozwanego wynika w tej sprawie z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartej z właścicielem budynku, w którym doszło do przedmiotowego zdarzenia – art. 822 § 1 kc. Warunkiem odpowiedzialności ubezpieczyciela jest ponoszenie przez ubezpieczonego odpowiedzialności za zaistniałą szkodę. W realiach niniejszej sprawy wymagałoby to udowodnienia istnienia przesłanek odpowiedzialności deliktowej określonych w art. 415 kc, a więc zawinionego działania lub zaniechania osoby podlegającej jego kierownictwu oraz

związku przyczynowego między takim działaniem lub zaniechaniem i szkodą – art. 430 kc. Możliwe jest też, że ewentualnym sprawcą szkody jest osoba trzecia – w tym przypadku wykonawca prac remontowych, za którego ubezpieczony ponosi odpowiedzialność na zasadzie określonej w art. 429 kc. W takim przypadku konieczne byłoby udowodnienie istnienia adekwatnego związku przyczynowego między zleconymi wykonawcy pracami a zaistniałą szkodą.

Strona powodowa nie udowodniła podstawowej przesłanki wynikającej z art. 415 kc, a mianowicie winy po stronie ubezpieczonego. W pierwszej kolejności wypada zauważyć, że wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 6 kc, powódka nie udowodniła aby przedmiotowe zdarzenie miało taki przebieg, jak zostało to opisane w pozwie. Jedyne dowód przedstawiony na tę okoliczność stanowią zeznania samej poszkodowanej, które nie mogą być uznane za wystarczające w sytuacji, gdy pozwany kwestionował przebieg zdarzenia. Zeznania świadka I. M. nie są miarodajnym dowodem na tę okoliczność skoro świadek nie widział przebiegu zdarzenia, zaś przedstawiony przez nią opis miejsca zdarzenia nie odpowiadał rzeczywistości z przyczyn wskazanych przy ocenie dowodów. Jest to o tyle istotne, że w sprawie niesporny jest jedynie fakt, iż Ł. W. przewróciła się na terenie Szkoły Podstawowej Nr (...), natomiast przyczyny tego zdarzenia mogły być różne i leżeć także po stronie samej powódki. Podkreślenia wymaga przy tym, że pozwany nie ma w tej sytuacji obowiązku udowodnienia, że przebieg zdarzenia był inny, niż przedstawia to powódka. Wystarczającym środkiem obrony jest zaprzeczenie okolicznościom faktycznym przytaczanym na uzasadnienie roszczenia.

Przyjmując nawet, że do upadku doszło w okolicznościach opisanych przez poszkodowaną, tzn. w wyniku zawadzenia stopą o krawędź otworu, w którym umieszczona była wycieraczka, brak jest podstaw do przypisania winy podmiotowi odpowiedzialnemu za stan techniczny wejścia do szkoły. Wymagałoby to bowiem wykazania, że sposób ułożenia wycieraczki w dniu zdarzenia był sprzeczny z przepisami regulującymi wymagania, jakie muszą spełniać budynki użyteczności publicznej. Tymczasem z ustaleń faktycznych nie wynika, aby w tym zakresie dopuszczono się jakichkolwiek zaniedbań. Uwaga ta dotyczy także rozważanej przez Sąd odpowiedzialności ubezpieczonego opartej na przepisie art. 429 kc. Z okoliczności sprawy nie wynika, aby po stronie podmiotu wykonującego prace remontowe zaistniały jakiegokolwiek działania lub zaniechania pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem powódki. Potwierdza to w szczególności opinia biegłego, z której wynika, że zarówno podłoga wiatrołapu, jak i rodzaj i sposób zamontowania wycieraczki odpowiadały normom przewidzianym dla budynków publicznej dostępności. Co prawda dowód ten oparty był na materiałach sporządzonych już po wypadku, jak protokół z miejsca zdarzenia, zdjęcia czy oględziny wykonane przez biegłego, jednakże strona powodowa nie udowodniła, aby stan techniczny miejsca zdarzenia w dniu 27 marca 2013 roku odbiegał w sposób istotny dla rozstrzygnięcia od tego, który wynika z tych materiałów. Jedyną różnicą wynika z zamontowania listew, które nie pełnią żadnej istotnej funkcji w zakresie bezpieczeństwa użytkownika pomieszczenia. Zatem ich brak w dniu zdarzenia nie mógł być przyczyną upadku powódki.

Wobec powyższego powództwo należało uznać za niezasadne, co skutkuje jego oddaleniem w całości.

Mając na uwadze szczególne okoliczności sprawy mogące uzasadniać subiektywne przekonanie powódki o zasadności jej roszczeń oraz sytuację osobistą Ł. W., Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu na podstawie art. 102 kpc, obciążając powódkę jedynie obowiązkiem zwrotu na rzecz strony pozwanej zaliczki w wysokości 600,00 zł uiszczonyj na koszty opinii biegłego z zakresu budownictwa.